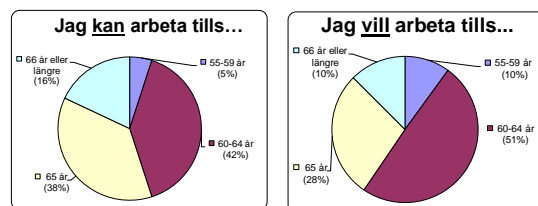

Äldre medarbetare och utträde från arbetslivet

Kerstin Nilsson

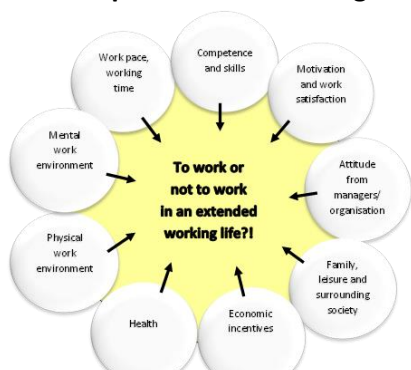
Arbets- och miljömedicin, Lunds universitet
Arbetsvetenskap, ekonomi och miljöpsykologi, SLU

Kan jag? Vill jag?

(Vem kan och vill arbeta till 65 år eller längre? Nilsson K. 2005)

Faktorer som påverkare ett förlängt arbetsliv

(To work or not to work in an extended working life? Nilsson K. 2012)

(To work or not to work in an extended working life? Nilsson K. 2012)

Kan och vill arbeta till en högre ålder?

Kan och vill:

- Ekonomi,
- Hälsa
- Familj/fritid

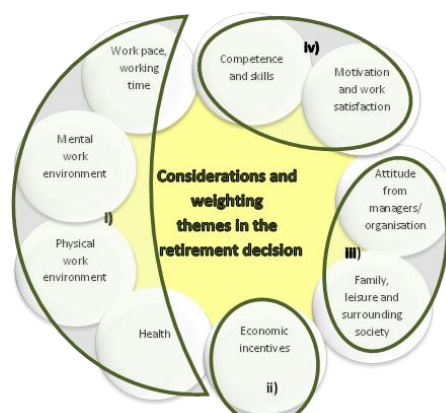
Kan:

- Fysisk arbetsmiljö,
- Mental arbetsmiljö
- Arbetstid/arbetstakt
- Kompetens/förmågor

Vill:

- Arbetsmotivation/arbetstillfredsställelse
- Attityden från chefer och organisation/företag till den äldre medarbetaren

(Factors influencing the decision to extend working life or to retire. Nilsson K. et al. 2011)

(To work or not to work in an extended working life? Nilsson K. 2012)

Överväganden vid valet att arbeta kvar eller gå i pension

1. Den egna **hälsan och välbefinnandet i sin arbetssituation, arbetstid/takt och arbetsmiljö**, eller som pensionär
2. Den **personliga ekonomin** i arbetskraften, eller som pensionär
3. Möjlighet till **social inklusion** i ett sammanhang i eller utanför arbetslivet
4. Möjlighet till **meningsfulla och självförverkligande aktiviteter** i eller utanför arbetslivet

(Why work beyond 65? Discourse on the decision to continue working or retire early. Nilsson K. 2012)

Utträdes vägar från arbetslivet år 2004 och år 2011

Urval:

- Svensk arbetskraftsstatistik (SCB)
- Alla anställda (även i eget företag) i Sverige med en yrkesdefinition enligt SSYK år 2001 respektive år 2008
- Individer 55-64 år – 2004 (n=773 000)
- Individer 55-64 år – 2011 (n=788 000)

De utträdesvägar som vi studerade var:

Push genom:

- Sjukpenning,
- Sjukersättning,
- Arbetslöshet.

Pull genom:

- Tidig ålderspension (61-64 år),
- Tjänstepension,
- Oförklarad inkomstbortfall (av mer än 80 % av tidigare lön de senaste två åren)

Exit ways and change in workforce participation among employees 55-64 years in Sweden 2004-2011.

Kerstin Nilsson, P-O Östergren, Lars Rylander, Roland Kadefors, Maria Albin

Arbetskraftsdeltagande i åldersgruppen 55-64 år

- 69 % år 2004 (män 71 %, kvinnor 67 %)
- 73 % år 2011 (män 76 %, kvinnor 69 %)

Arbetskraftsdeltagande i åldersgruppen 55-64 år, år 2004 och år 2011

- Andelen med **sjukpenning och sjukersättning har minskat 2004-2011** för både män och kvinnor i åldersgruppen 55-64 år
- Andelen som tar ut **tidig ålderspension och tjänstepension har ökat 2004-2011** för både män och kvinnor i åldersgruppen 55-64 år
- Det är **främst kortidsutbildade som uppbär sjukpenning och sjukersättning** i åldersgruppen 55-64 år
- Det är **främst chefer och långtidsutbildade som lämnar arbetslivet tidigt med pension**

Vad innebär resultaten angående Äldre i arbetslivet?

Vad riskerar hända i olika yrkesgrupper med sjukpenning, sjukersättning, arbetslöshet och andelen med tidigt uttag av ålderspension när pensionsåldern höjs?

Behöver arbetslivet bli mer åldersmedvetet innan allmänpensionen senareläggs för att inte riskera övervältring till andra ersättningssystem?

Tack!

Kerstin Nilsson

För mer information kontakta:
kerstin.nilsson@slu.se, kerstin.nilsson@med.lu.se